

KAIP TEISINGAI UŽRAŠYTI ŠACHMATŲ PARTIJĄ?

(parengta remiantis galiojančiomis FIDE šachmatų taisyklėmis)

[Pagal šiuo metu galiojančias šachmatų taisykles](#), žaidžiant standartiniais šachmatais (laiko kontrolė žaidėjams po 60 min. ir daugiau iki partijos pabaigos) žaidėjai privalo užrašyti šachmatų partiją.

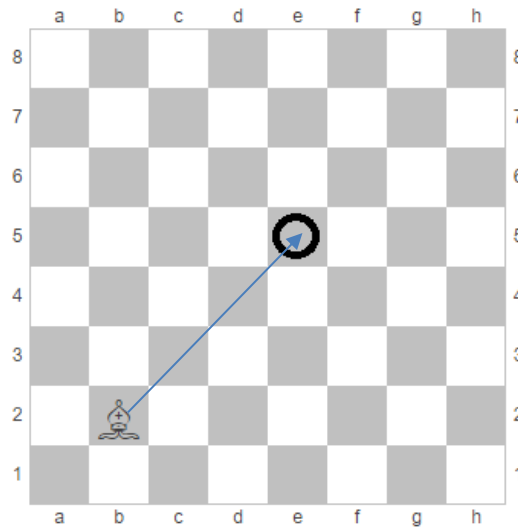
FIDE patvirtintų šachmatų taisyklių 8.1 punkte rašoma: „Žaidimo metu kiekvienas žaidėjas aiškiai ir įskaitomai privalo vieną po kito taisyklingai užrašyti savo ir varžovo ėjimus, naudodamas algebrinę notaciją“ („*In the course of play each player is required to record his own moves and those of his opponent in the correct manner, move after move, as clearly and legibly as possible, in the algebraic notation*“).

ALGEBRINĖ NOTACIJA

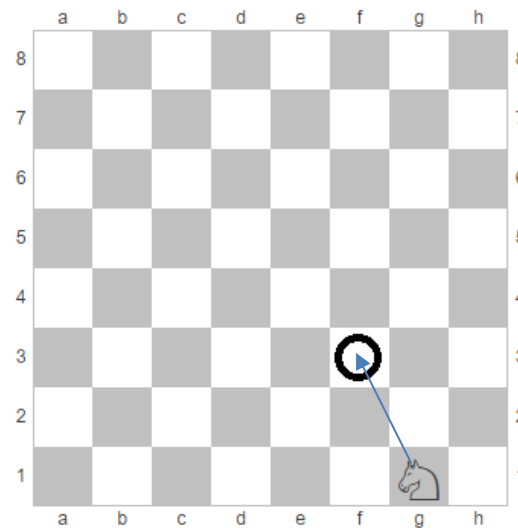
1. KIEKVIENA ŠACHMATŲ FIGŪRA ŽYMIMA PIRMAJA RAIDE, IŠSKYRUS PĖSTININKĄ (pėstininkas savo raidės neturi), t.y.
  - 1.1. **K** = Karalius,
  - 1.2. **V** = Valdovė,
  - 1.3. **B** = Bokštas,
  - 1.4. **R** = Rikis,
  - 1.5. **Ž** = Žirgas.

2. Šachmatų lentoje KIEKVIENAS LANGELIS TURI SAVO KOORDINATES, t.y.

	a	b	c	d	e	f	g	h
8	a8	b8	c8	d8	e8	f8	g8	h8
7	a7	b7	c7	d7	e7	f7	g7	h7
6	a6	b6	c6	d6	e6	f6	g6	h6
5	a5	b5	c5	d5	e5	f5	g5	h5
4	a4	b4	c4	d4	e4	f4	g4	h4
3	a3	b3	c3	d3	e3	f3	g3	h3
2	a2	b2	c2	d2	e2	f2	g2	h2
1	a1	b1	c1	d1	e1	f1	g1	h1

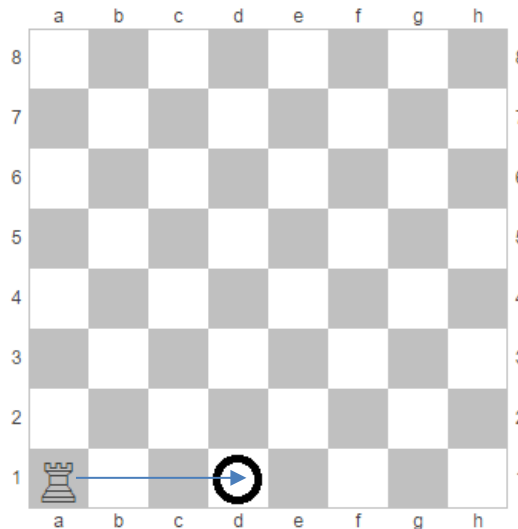
3. UŽRAŠANT ĖJIMĄ pirmiausiai nurodoma šachmatų figūrą žyminti raidė, o po to langelio, į kurį figūra ateina, koordinatės, pvz., **Re5** (rikis eina į langelį e5),

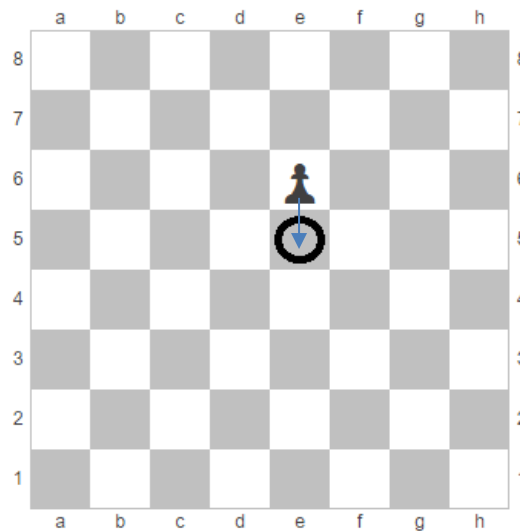
Žf3 (žirgas eina į langelį f3),

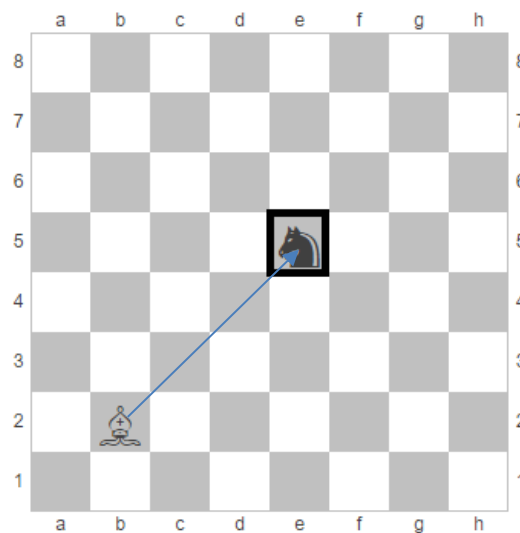
Bd1 (bokštas eina į langelį d1).

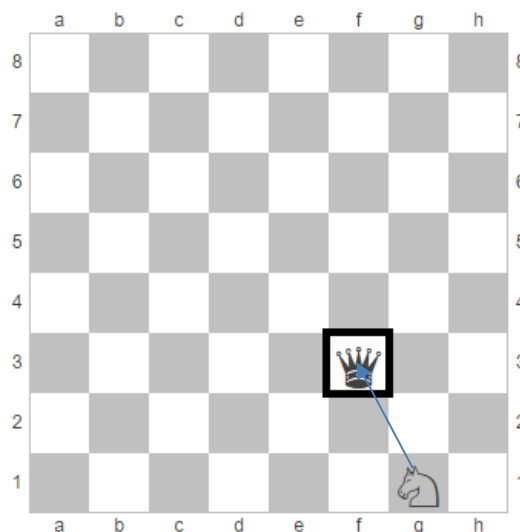
Jei ėjimą daro pėstininkas, tuomet nurodomos tik langelio, į kurį nukeliauja pėstininkas, koordinatės. Pats pėstininkas savo atskiros raidės neturi, pvz., **e5** (pėstininkas eina į langelį e5).

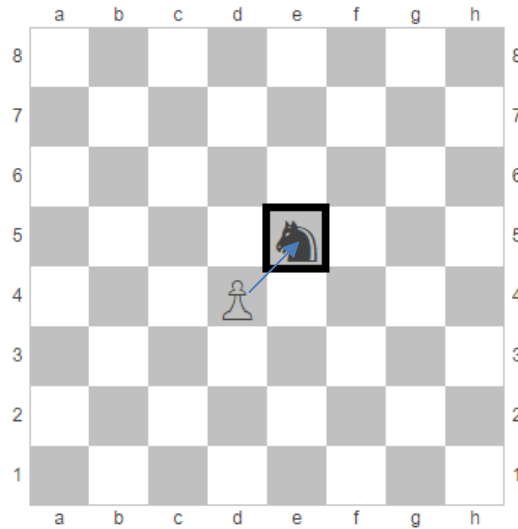
4. ATLIEKANT FIGŪROS KIRTIMĄ, galima įterpti „:“ arba „x“ tarp figūrą žyminčios raidės ir langelio, kuriame kertama figūra, pvz., **R:e5** arba **Rxe5** (su rikiu kertam figūrą, esančią langelyje e5),

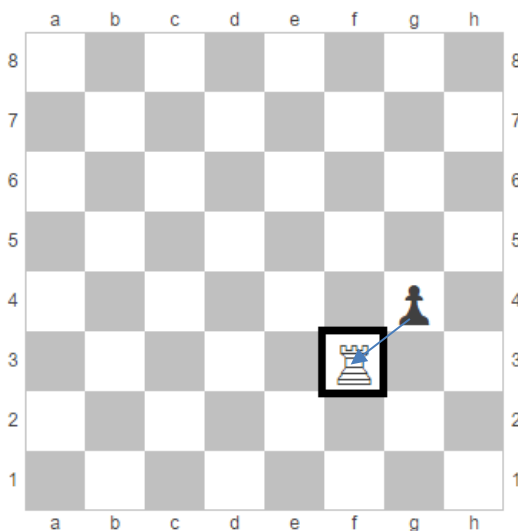
Ž:f3 (su žirgu kertam figūrą, esančią langelyje f3).

Jei figūros kirtimą atliekame su pėstininku, tuomet „:“ (arba „x“) įterpiamas tarp raidės, iš kurios pajudėjo pėstininkas, ir langelio, kuriame buvo kertama figūra, koordinatė, pvz., **d:e5** (d stulpelyje stovėjęs pėstininkas nukerta figūrą, esančią laukelyje e5),

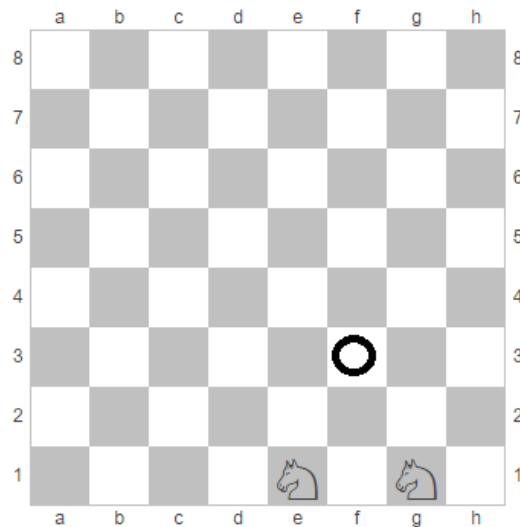

g:f3 (g stulpelyje stovėjęs pėstininkas nukerta figūrą, esančią laukelyje f3).

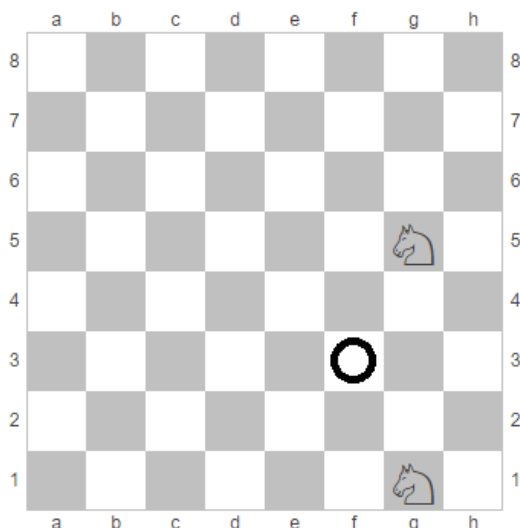

5. JEIGU DVI VIENODOS FIGŪROS GALI ATEITI Į TĄ PATĮ LANGELĮ, tuomet ėjimas užrašomas taip:
- 5.1. jeigu abi figūros yra toje pačioje eilutėje, tuomet nurodoma figūros stulpelio, ant kurio ji stovėjo prieš nukirtimą, raidė bei langelio, kuriame buvo nukirsta figūra, koordinatės;
  - 5.2. jeigu abi figūros yra tame pačiame stulpelyje, tuomet nurodoma figūros eilutės, ant kurios ji stovėjo prieš nukirtimą, skaičius bei langelio, kuriame buvo nukirsta figūra, koordinatės;
  - 5.3. jeigu vienodos figūros yra skirtingose eilutėse ir skirtinguose stulpeliuose, tuomet ėjimo užrašymo pirmenybė teikiama pirmajam variantui, t.y. nurodoma figūros stulpelio, ant kurio ji stovėjo prieš nukirtimą, raidė bei langelio, kuriame buvo nukirsta figūra, koordinatės.

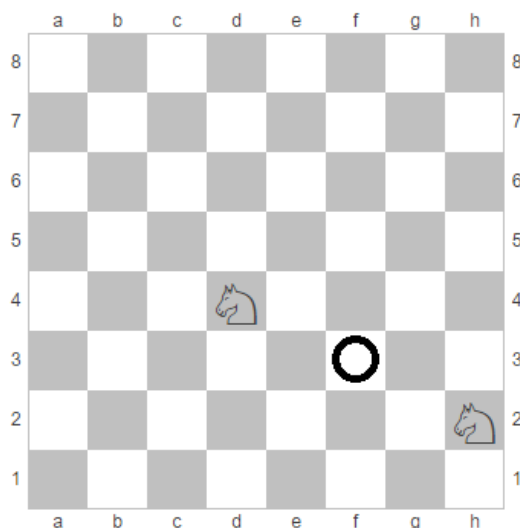
Pvz., turime du žirgus, kurie stovi langeliuose g1 ir e1, o vienas iš jų eina į langelį f3, tuomet turime užrašyti **Žgf3** arba **Žef3** atsižvelgiant į tai, kuriuo žirgu daromas ėjimas.

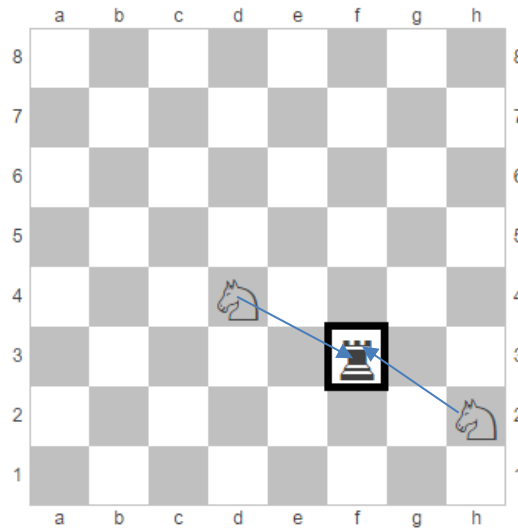
Jeigu turime du žirgus, kurie stovi langeliuose g5 ir g1, o vienas iš jų eina į langelį f3, tuomet turime užrašyti **Ž5f3** arba **Ž1f3** atsižvelgiant į tai, kuriuo žirgu daromas ėjimas.

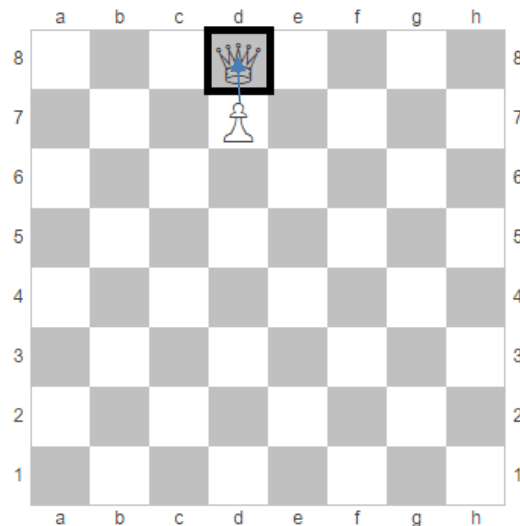
Jeigu turime du žirgus, kurie stovi langeliuose h2 ir d4, o vienas iš jų eina į langelį f3, tuomet turime užrašyti **Žhf3** arba **Ždf3** atsižvelgiant į tai, kuriuo žirgu daromas ėjimas.

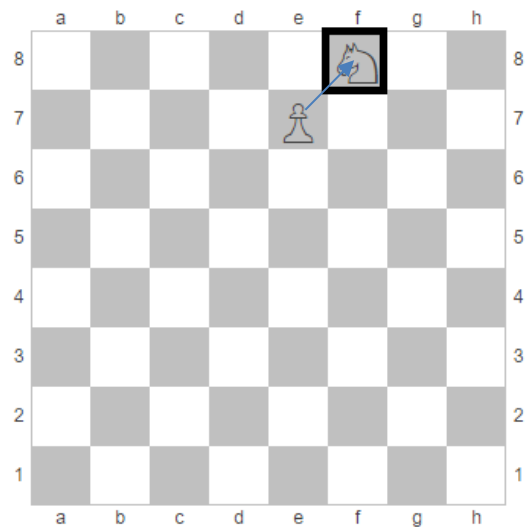
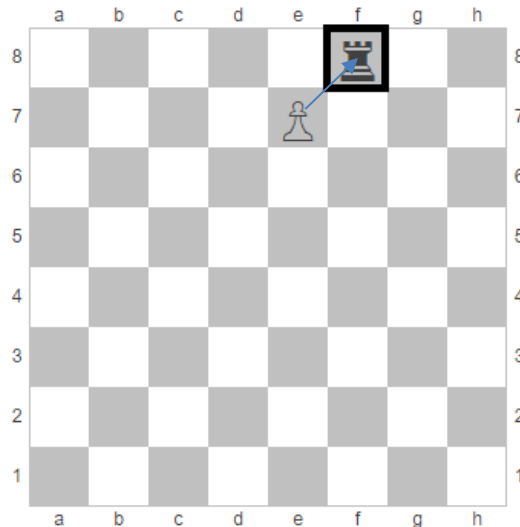
Jeigu tuo pačiu dar ir figūra kertama, tuomet kaip ir bendru atveju galime įterpti „:“ (arba „x“), t.y. **Žg:f3, Že:f3, Ž5:f3, Ž1:f3, Žh:f3, Žd:f3**.

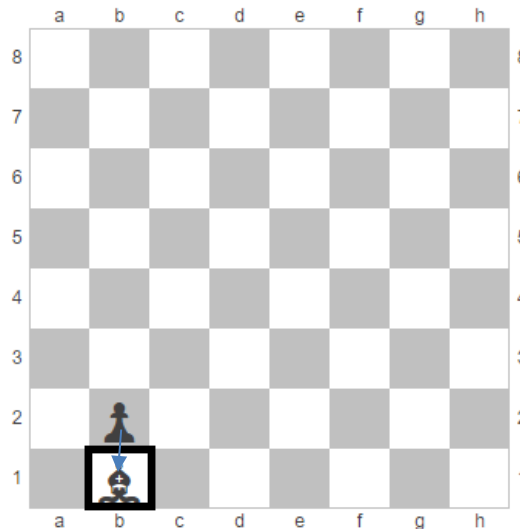
6. Jei perėjęs visą lentą PĖSTININKAS YRA KEIČIAMAS Į KITĄ FIGŪRĄ, tuomet ėjimas yra užrašomas, nurodant figūrą, į kurią buvo pakeistas pėstininkas, t.y. **d8V** (d8 laukelį pasiekęs pėstininkas yra keičiamas į valdovę),

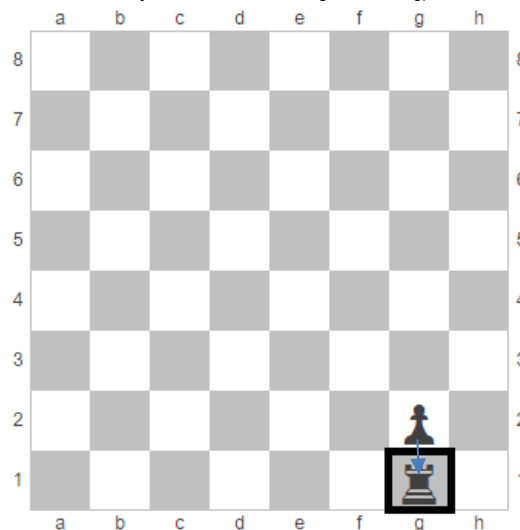
e:f8Ž (pėstininkas, kuris iš e stulpelio į f8 langelį nukirto figūrą, yra keičiamas į žirgą),

b1R (b1 laukelį pasiekęs pėstininkas yra keičiamas į rikį),

g1B (g1 laukelį pasiekęs pėstininkas yra keičiamas į bokštą).

7. Lygiųjų pasiūlymas yra žymimas lygybės ženklu skliausteliuose „(=)“.

8. Sutrumpinimai:

8.1. „0-0“ trumpoji rokiruotė;

8.2. „0-0-0“ ilgoji rokiruotė;

8.3. „:“ arba „x“ figūros kirtimas (užrašymas nėra privalomas);

8.4. „+“ šachas (užrašymas nėra privalomas);

8.5. „++“ arba „#“ matas (užrašymas nėra privalomas);

8.6. **e.p.** = prasilenkiantysis kirtimas pėstininku ‚en passant‘ (užrašymas nėra privalomas).

9. Užrašytos partijos pavyzdys:

1.e4 e5 2. Nf3 Nf6 3. d4 e:d4 4. e5 Ne4 5. Q:d4 d5 6. e:d6 e.p. N:d6 7. Bg5 Nc6 8. Qe3+ Be7 9. Nbd2
0-0 10. 0-0-0 Re8 11. Kb1 (=)

arba:

1. e4 e5 2. Nf3 Nf6 3. d4 ed4 4. e5 Ne4 5. Qd4 d5 6. ed6 Nd6 7. Bg5 Nc6 8. Qe3 Be7 9 Nbd2 0-0 10.
0-0-0 Re8 11. Kb1 (=)

KVIEČIAME DALYVAUTI

1) 2021 m. Lietuvos mėgėjų žaibo šachmatų čempionatas ([spausti čia, jei norite užsiregistruoti į žaibo čempionatą](#))

Žaibo čempionatas vyks 2021 m. rugpjūčio 27 d. 4* viešbutyje Park Inn by Radisson Kaunas (K. Donelaičio g. 27, Kaunas). Laiko kontrolė - 3 min. + 2 sek. (8 ratai šveicarišką sistema). Garantuojamas prizinis fondas - 500 Eur.

[\(Spausti čia, jei norite susipažinti su žaibo čempionato nuostatais.\)](#)

3) 2021 m. Kauno taurė - Lietuvos mėgėjų šachmatų čempionatas ([spausti čia, jei norite užsiregistruoti į čempionatą](#))
Čempionatas vyks 2021 m. rugpjūčio 26-29 d. 4* viešbutyje Park Inn by Radisson Kaunas (K. Donelaičio g. 27, Kaunas). Laiko kontrolė - 60 min. + 30 sek. (7 ratai šveicarišką sistema). Garantuojamas prizinis fondas - 1500 Eur.

[\(Spausti čia, jei norite susipažinti su čempionato nuostatais.\)](#)

Daugiau informacijos:

<http://sachmatumokykla.lt/naujienos>